

**ĐẶC ĐIỂM CỦA THÁN TỪ TIẾNG HÁN HIỆN ĐẠI
VÀ VIỆC CHUYỂN DỊCH CHÚNG SANG TIẾNG VIỆT**

1. Họ và tên nghiên cứu sinh: ĐỖ THU LAN
2. Giới tính: Nữ
3. Ngày sinh: 15/8/1978
4. Nơi sinh: Hà Nội
5. Quyết định công nhận nghiên cứu sinh số 2387/SĐH, ngày 29 tháng 6 năm 2007 của Giám đốc Đại học Quốc gia Hà Nội.
6. Các thay đổi trong quá trình đào tạo: Không
7. Tên đề tài luận án: Đặc điểm của thán từ tiếng Hán hiện đại và việc chuyển dịch chúng sang tiếng Việt.
8. Chuyên ngành: Ngôn ngữ học so sánh - đối chiếu
9. Mã số: 62 22 01 10
10. Cán bộ hướng dẫn khoa học: GS.TS Nguyễn Văn Khang
11. Tóm tắt các kết quả mới của luận án

Luận án nghiên cứu, khảo sát một cách toàn diện, hệ thống về thán từ tiếng Hán hiện đại trên các phương diện ngữ âm - ngữ nghĩa, ngữ pháp - ngữ nghĩa, từ vựng - ngữ nghĩa và đặc điểm sử dụng, chỉ ra những điểm tương đồng và khác biệt cơ bản về cấu trúc hệ thống giữa thán từ tiếng Hán hiện đại và thán từ tiếng Việt hiện đại, góp phần vào việc nghiên cứu thán từ nói riêng và nghiên cứu từ loại nói chung.

Luận án xác định được các yếu tố cần lưu ý khi chuyển dịch thán từ tiếng Hán sang tiếng Việt, đồng thời, chỉ ra các vấn đề cần lưu ý và đề xuất một số gợi ý hữu ích trong quá trình dịch thán từ tiếng Hán sang tiếng Việt.

12. Khả năng ứng dụng trong thực tiễn

Kết quả nghiên cứu của luận án có thể ứng dụng vào việc dạy và học tiếng Hán và tiếng Việt với tư cách là một ngoại ngữ, có thể giúp người dạy cũng như người học tránh được các sai sót và hiểu nhầm khi giao tiếp bằng ngoại ngữ.

Những lưu ý và gợi ý về các về cách dịch thán từ tiếng Hán hiện đại sang tiếng Việt hiện đại sẽ giúp cho việc chuyển dịch thán từ dễ dàng và chính xác hơn. Các khảo sát và đề xuất liên

quan đến việc dịch thán từ tiếng Hán hiện đại sang tiếng Việt hiện đại của luận án cũng có thể ứng dụng vào lĩnh vực lý luận cũng như thực tiễn dịch thuật.

13. Những hướng nghiên cứu tiếp theo: Nghiên cứu thán từ từ các bình diện của ngôn ngữ học hiện đại như ngữ dụng học, ngôn ngữ học tri nhận.

14. Các công trình đã công bố có liên quan đến luận án

1) Đỗ Thu Lan (2005), “Bước đầu tìm hiểu về tác động của nhân tố giới tính trong việc sử dụng ngữ khí từ tiếng Hán”, *Ngữ học trẻ*, tr. 152 – 158.

2) Đỗ Thu Lan (2010), Đặc điểm của thán từ tiếng Hán hiện đại và ứng dụng trong giảng dạy tiếng Hán tại trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn. (Trên cứ liệu các thán từ 啊, 喂, 哎, 哎呀, 哦, 咳, 哈哈), Đề tài nghiên cứu khoa học cấp trường, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn.

3) Đỗ Thu Lan (2011), “Khảo sát cách sử dụng thán từ 喂哟 [aiyo] trong tác phẩm “Hồng lâu mộng”, *Tạp chí Khoa học Ngoại ngữ* (28), tr. 51 – 55.

4) Đỗ Thu Lan (2012), “Bước đầu đối chiếu một số đặc điểm ngữ âm nổi bật của thán từ trong tiếng Hán và tiếng Việt”, *Kỷ yếu hội nghị khoa học Trường Đại học Ngoại ngữ - ĐHQG Hà Nội lần thứ 32*, tr. 33 -34.

5) Đỗ Thu Lan (2012), “汉语叹词越译方法探析 (Khảo sát và phân tích các phương thức chuyển dịch thán từ tiếng Hán sang tiếng Việt)”, *Kỷ yếu hội thảo quốc tế về giảng dạy tiếng Hán khu vực châu Á - Thái bình dương lần thứ IV*, tr. 125 – 134.

6) Đỗ Thu Lan (2013), “Vai trò của thán từ trong giao tiếp (trên cứ liệu tiếng Hán và tiếng Việt)”, *Tạp chí Ngôn ngữ và Đời sống* (3), tr. 28 – 32.

7) Đỗ Thu Lan (2013), “Thử bàn về tác động của nhân tố giới tính trong việc sử dụng thán từ tiếng Hán”, *Kỷ yếu hội nghị khoa học Trường Đại học Ngoại ngữ - ĐHQG Hà Nội lần thứ 33*, tr. 43.

